

I. Преамбула

Освітньо-професійна програма «Соціальне забезпечення» (надалі – ОПП) для підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 232 «Соціальне забезпечення» містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

II Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	23 Соціальна робота
Спеціальність	232 Соціальне забезпечення
Освітня кваліфікація	Бакалавр з соціального забезпечення
Кваліфікація в дипломі	Бакалавр з соціального забезпечення
Опис предметної області	<i>Цілі навчання</i> (очікуване застосування набутих компетентностей) полягають у формуванні цілісної здорової (на основі холістичного підходу) особистості фахівця загальної практики соціального забезпечення, готового до професійної діяльності на всіх рівнях практики, до творчого розв'язання різного роду проблем соціального забезпечення і задоволення потреб клієнтів на основі результатів наукового пошуку та фактичних даних практики соціального забезпечення, сприяння суспільному розвитку; здатного до саморозвитку, самоактуалізації, самореалізації. <i>Соціальне забезпечення</i> – це суспільне явище, яке є моделлю підтримки яку суспільство реалізує у конкретний історичний період, відповідно до особливостей національно-культурного та соціально-культурного розвитку. Воно будується на підставі соціальної політики. Соціальне забезпечення є об'єктом уваги соціальної політики (пенсійне забезпечення в старості; у разі інвалідності; зайнятості; системи охорони здоров'я; житлової, сімейної та гендерної політики).

	<i>Основними принципами</i> соціального забезпечення є: принцип рівних прав щодо соціально-економічного забезпечення, принцип комплексного підходу, принцип короткотермінових та довготермінових аспектів забезпечення, принцип адресності, принцип партнерства та добровільності, принцип гуманності, принцип адміністрування та планування соціальної допомоги, принцип контролю та відповідальності, принцип професійної готовності до практичної діяльності, принцип рівних прав та можливостей, принцип диференціації, принцип термінів забезпечення, принцип гуманності, принцип на засадах деонтології, принцип партнерства та добровільності. Серед <i>загальних методів</i>, якими повинен володіти фахівець загальної практики соціального забезпечення є такі: загально філософські, загальнонаукові, спеціальні. Ключовими <i>методами</i> в сфері соціального забезпечення є: соціально-економічні, організаційно-розпорядчі, правові, соціологічно-статистичні, психологічні, діагностичні, індивідуальний та груповий, метод соціального забезпечення в громаді. Фахівець повинен володіти активними та пасивними <i>методиками</i> соціального забезпечення, спеціальними соціальними технологіями як різновидом тактико-оперативного впливу на соціальний об'єкт. Здобувач вищої освіти повинен навчитись використовувати персональні комп'ютери, спеціальні програмні продукти та бази даних, які застосовуються у професійній діяльності.
Академічні права випускників	Бакалавр може продовжувати освіту, опановуючи ступінь вищої освіти «магістр»; підвищувати кваліфікацію; працювати за фахом.

III Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої програми бакалавра:	На базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС. На базі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» становить 120 кредитів ЄКТС.
--	---

IV Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності соціального забезпечення або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 3. Здатність планувати та управляти часом. 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово у професійній діяльності. 6. Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій. 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. 9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення. 11. Здатність працювати в команді. 12. Здатність до міжособистісної взаємодії. 13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. 14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків. 15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. 16. Оволодіння основами професійного мовлення.
Спеціальні (фахові) компетентності	1. Здатність аналізувати суспільні процеси становлення соціальної роботи як науки; 2. Здатність оцінювати соціально-політичні процеси пов'язані з соціальним розвитком держави; 3. Здатність аналізувати існуючу нормативно-правову базу стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення; 4. Розуміння основних прав вразливих груп осіб, їх інтересів і способів захисту прав людини; 5. Здатність реалізувати систему надання консультацій з питань соціального забезпечення різних груп населення, що опинилися у складних життєвих обставинах; 6. Здатність використовувати адміністративно-правові механізми призначення та контролю в системі соціального захисту населення; 7. Здатність до здійснення планування та звітності в системі соціального забезпечення населення; 8. Здатність використання базових знань в галузі соціально-економічного забезпечення мало захищених категорій населення; 9. Здатність застосовувати знання в галузі трудових ресурсів та ринку праці для забезпечення зайнятості населення; 10. Володіти методиками індивідуальних обрахунків адресної соціальної допомоги, методики індивідуальних обрахунків призначення субсидій, соціальної допомоги мало захищеним категоріям населення, допомоги по безробіттю; 11. Володіти методиками інспекційних перевірок в системі соціального захисту населення; 12. Здатність до планування та реалізації заходів з проведення

	моніторингу і інспектування; 13. Здатність до планування та реалізації заходів з надання адресної соціальної допомоги; 14. Здатність оцінювання якості соціальних послуг; 15. Здатність до організації та управління процесами в соціальному забезпеченні; 16. Здатність до проведення соціального супроводу сім'ї. 17. Володіти методиками визначення критеріїв, показників та рівнів вияву девіантної поведінки учнів. 18. Розуміння основних механізмів впливу реклами на свідомість і підсвідомість споживача. 19. Розуміння потреб людини та її можливостей, знання про екопсихологічну систему особистості та її соціальні ролі.
--	--

V Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти

Програмні результати навчання

1. Використовувати усну та письмову комунікацію українською мовою для здійснення професійної діяльності;
2. Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення;
3. Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження;
4. Використовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення;
5. Використовувати механізми призначення фінансової соціальної допомоги, пенсій;
6. Застосовувати базові знання про основи економічної допомоги об'єктам соціального захисту;
7. Використовувати базові знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення;
8. Застосовувати засоби соціально-правової політики в сфері соціального захисту, базові знання з юриспруденції та законодавства України в галузі соціального забезпечення;
9. Виявляти готовність до взаємодії з колегами по роботі, приймати управлінські рішення в організації роботи виконавців;
10. Визначати умови соціально-економічної підтримки різних категорій населення;
11. Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення;
12. Аналізувати ефективність реалізації соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах компетентності;
13. Здійснювати аналіз та координацію рівня матеріально-економічного захисту різних категорій населення;
14. Налагоджувати та підтримувати зв'язки з організаціями та установами з метою залучення їх до соціального захисту населення;
15. Здійснювати розподіл соціально-економічної допомоги мало захищеним категоріям населення за рахунок ресурсів громадських організацій та галузевих профспілок;
16. Застосовувати нормативно-правову базу в захисті прав та свобод різних соціальних груп населення;
17. Застосовувати нормативно-правову базу страхування в захисті соціальних груп населення;
18. Використання нормативно-правової бази під час проведення інспекційних перевірок;
19. Аналізувати та пояснювати актуальні процеси у соціальній сфері та соціальному забезпеченні;
20. Здійснювати пошук інформації з різних джерел для розв'язання фахових задач;
21. Застосовувати свої знання для фахового консультування споживачів послуг соціального забезпечення;

22. Ефективно працювати як індивідуально, так і у складі міждисциплінарної команди фахівців;

23. Здійснювати пошук, теоретичне осмислення та практичне втілення оптимальних способів оволодіння ефективним, успішним, результативним професійним мовленням.

24. Здійснювати соціальну опіку, допомогу та патронаж соціально незахищених категорій людей.

25. Володіти методиками визначення критеріїв, показників та рівнів вияву девіантної поведінки учнів.

26. Визначати основні механізми впливу реклами на свідомість і підсвідомість споживача.

27. Аналізувати та визначати основні потреб людини та її можливості, розуміти екопсихологічну систему особистості та її соціальні ролі.

VI Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи на засіданні Державної екзаменаційної комісії.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота як форма підсумкової атестації, дає змогу оцінити рівень засвоєння здобувачем теоретичних знань та ступінь практичної підготовки, здатність до самостійної реалізації основних видів і форм роботи фахівця загальної практики соціального забезпечення. Для оприлюднення, публічного ознайомлення зі змістом кваліфікаційної бакалаврської роботи та запобігання академічного плагіату мають бути розміщені на web-ресурсах ТНЕУ. Кваліфікаційна бакалаврська робота допускається до захисту перед атестаційною кваліфікаційною комісією за умови, якщо рівень її унікальності (оригінальності) відповідає нормативу, який офіційно затверджений ТНЕУ.

VII Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У ТНЕУ функціонує система внутрішнього забезпечення якості, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;

9) інших процедур і заходів.

VIII. Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

1. Закон «Про вищу освіту»: за станом на 20.06.2016 р. [Електронний ресурс] // Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> . – Назва з титул. Екрану.
2. Международная стандартная классификация образования (МСКО) 2011 [Електронний ресурс] / Інститут статистики ЮНЕСКО, 2013. – 87 с – Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isc2011-ru.pdf>. – Назва з титул. екрану.
3. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. – К. : Видавництво «Соцінформ», 2010. – 746 с.
4. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листоп. 2011 р. № 1341 [Електронний ресурс] // Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>. – Назва з титул. екрану.
5. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 [Електронний ресурс] // Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п> . – Назва з титул екрана.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

ОПП є нормативним документом, в якому визначається сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності в ТНЕУ за рівнем вищої освіти «бакалавр» в межах спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» галузі знань 23 «Соціальна робота».

ОПП використовується для визначення та оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності і визначає такі вимоги до освітньої програми:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- перелік компетентностей випускника;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- форми атестації здобувачів вищої освіти;
- вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;

Зміст підготовки здобувачів вищої освіти, у тому числі 25% – вільного вибору студента, відповідає таким критеріям:

- чіткість та однозначність, дозволяючи чітко окреслити зміст вимог до здобувача вищої освіти:
- діагностичність (тобто результати навчання мають об'єктивні ознаки їх досягнення чи недовсягнення);
- вимірюваність (існують спосіб та шкала для вимірювання досягнення результату прямими або непрямыми методами, рівнів досягнення складних результатів).

Результати навчання співвідносяться з компетентностями.

Матриця відповідності визначених ОПП компетентностей дескрипторам НРК та матриця відповідності визначених ОПП результатів навчання та компетентностей представлені в Таблицях 1 і 2.

Таблиця 1

**Матриця відповідності визначених ОПП компетентностей
дескрипторам НРК**

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1	2	3	4	5
Загальні компетентності				
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+	+	+	+
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	+	+	+	+
Здатність планувати та управляти часом.	+	+	+	+
Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	+	+	+	+
Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово у професійній діяльності.	+	+	+	+
Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	+	+	+	+
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	+	+	+	+
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	+	+	+	+
Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	+	+	+	+
Здатність приймати обґрунтовані рішення.	+	+	+	+
Здатність працювати в команді.	+	+	+	+
Навички міжособистісної взаємодії.	+	+	+	+
Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.	+	+	+	+
Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.	+	+	+	+
Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	+	+	+	+
Оволодіння основами професійного мовлення.	+	+	+	+
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності				
Здатність аналізувати суспільні процеси становлення соціальної роботи як науки;	+	+	+	+
Здатність оцінювати соціально-політичні процеси пов'язані з соціальним розвитком держави;	+	+	+	+
Здатність аналізувати існуючу нормативно-правову базу, щодо соціального забезпечення та соціальної роботи з різними групами осіб;	+	+	+	+
Розуміння основних прав вразливих груп осіб, їх інтересів і способів захисту прав людини;	+	+	+	+
Здатність реалізувати систему надання консультацій з питань соціального забезпечення різних груп населення, що опинилися у	+	+	+	+

1	2	3	4	5
складних життєвих обставинах;				
Здатність використовувати адміністративно-правові механізми призначення та контролю в системі соціального захисту населення;	+	+	+	+
Здатність до здійснення планування та звітності в системі соціального забезпечення населення;	+	+	+	+
Здатність використовування базових знань в галузі соціально-економічного забезпечення мало захищених категорій населення;	+	+	+	+
Знання в галузі трудових ресурсів та зайнятості населення;	+	+	+	+
Знання методики індивідуальних обрахунків адресної соціальної допомоги, методики індивідуальних обрахунків призначення субсидій, соціальної допомоги мало захищеним категоріям населення, допомоги по безробіттю;	+	+	+	+
Знання методики інспекційних перевірок в системі соціального захисту населення;	+	+	+	+
Здатність до планування та реалізації заходів з проведення моніторингу і інспектування;	+	+	+	+
Здатність до планування та реалізації заходів з надання адресної соціальної допомоги;	+	+	+	+
Здатність оцінювання якості соціальних послуг;	+	+	+	+
Здатність до організації та управління процесами в соціальному забезпеченні;	+	+	+	+
Здатність до проведення соціального супроводу сім'ї.	+	+	+	+
Володіти методиками визначення критеріїв, показників та рівнів вияву девіантної поведінки учнів.	+	+	+	+
Розуміння основних механізмів впливу реклами на свідомість і підсвідомість споживача.	+	+	+	+
Розуміння потреб людини та її можливостей, знання про екопсихологічну систему особистості та її соціальні ролі.	+	+	+	+

Таблиця 2

Матриця відповідності визначених ОПП результатів навчання та компетентностей

[illegible]

Програмні результати навчання	Інтеграль- на компе- тентність	Компетентності																																			
		Загальні компетентності																Спеціальні (фахові) компетентності																			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
базові знання з юриспруденції та законодавства України в галузі соціального забезпечення;																																					
Виявляти готовність до взаємодії з колегами по роботі, приймати управлінські рішення в організації роботи виконавців;	+										+	+	+																								
Визначати умови соціально-економічної підтримки різних категорій населення;	+														+									+	+												
Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення;	+									+											+					+											
Аналізувати ефективність реалізації соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах компетентності;	+	+																			+			+						+	+						
Здійснювати аналіз та координацію рівня матеріально-економічного захисту різних категорій населення;	+	+																					+		+		+		+								
Налагоджувати та підтримувати зв'язки з організаціями та установами з метою залучення їх до соціального захисту населення;	+					+						+													+		+		+								
Здійснювати розподіл соціально-економічної допомоги мало захищеним	+										+													+		+				+	+						

Програмні результати навчання	Інтеграль- на компе- тентність	Компетентності																																					
		Загальні компетентності																Спеціальні (фахові) компетентності																					
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19			
категоріям населення за рахунок ресурсів громадських організацій та галузевих профспілок;																																							
Застосовувати нормативно-правову базу в захисті прав та свобод різних соціальних груп населення;	+																			+	+		+																
Застосовувати нормативно-правову базу страхування в захисті соціальних груп населення;	+																				+	+														+			
Використання нормативно-правової бази під час проведення інспекційних перевірок;	+													+						+								+	+		+								
Аналізувати та пояснювати актуальні процеси у соціальній сфері та соціальному забезпеченні;	+	+																+	+					+								+							
Здійснювати пошук інформації з різних джерел для розв’язання фахових задач;	+						+		+	+																													
Застосовувати свої знання для фахового консультування споживачів послуг соціального забезпечення;	+		+					+													+			+								+							
Ефективно працювати як індивідуально, так і у складі міждисциплінарної команди фахівців;	+			+				+				+	+		+																	+							
Здійснювати пошук, теоретичне осмислення та практичне втілення оптимальних способів оволодіння ефективним, успішним, результативним професійним мовленням.	+					+								+			+																	+	+				

Програмні результати навчання	Інтеграль- на компе- тентність	Компетентності																																			
		Загальні компетентності																Спеціальні (фахові) компетентності																			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
Здійснювати соціальну опіку, допомогу та патронаж соціально незахищених категорій людей.	+																								+		+		+				+				
Володіти методиками визначення критеріїв, показників та рівнів вияву девіантної поведінки учнів.	+																																+	+		+	
Визначати основні механізми впливу реклами на свідомість і підсвідомість споживача.	+			+			+		+																					+						+	
Аналізувати та визначати основі потреб людини та її можливості, розуміти екопсихологічну систему особистості та її соціальні ролі.	+																								+					+		+				+	